

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)
دانشکده پرستاری و مامایی
گروه پرستاری سلامت جامعه

شماره درس: ۱۴۱۰۵۹۱۱۱

نام درس: فرهنگ و پرستاری

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه

مقطع تحصیلی دانشجویان: ارشد پرستاری

محل برگزاری: دانشکده پرستاری مامایی

نیمسال تحصیلی: اول ۹۶-۹۷

روز تشکیل کلاس: سه شنبه ها

زمان ارائه درس: ۱۴-۱۶

محل ارائه درس: کلاس ۱۰

نام مدرسین: دکتر محمد حسن صاحبی حق

هدف کلی درس: دانشجویان پس از پایان درس می توانند معلومات و اطلاعات کافی در زمینه اهمیت نقش و کاربرد مفهوم فرهنگ در کارهای میدانی و مطالعات پژوهشی پرستاران سلامت جامعه بدست آورند.

اهداف میانی درس: با توجه به سرفصل های درسی در جدول زیر آمده است.

اهداف رفتاری درسی: متناسب با اهداف میانی در جدول ذیل آمده است.

شماره جلسه	نام مدرس	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطة اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطة	بارم بندی سوالات	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی
۱	دکتر صاحبی حق	۹۶/۷/۱۱	معنی و مفهوم فرهنگ عناصر فرهنگ و هویت ملی	<p>۱. دلایل ورود موضوع فرهنگ به علم پرستاری را در ۵ سطر توضیح دهد؛</p> <p>۲. اجتماعی شدن و فرهنگ پذیری را در دو سطر تعریف نماید؛</p> <p>۳. در سه سطر بیان نماید که عدم توجه به موضوع فرهنگ چه مسایلی را ممکن است به دنبال داشته باشد؛</p> <p>۴. فرهنگ را از دیدگاههای اسپنسر، محسنی و لنینگر در ۵ سطر تعریف نماید؛</p> <p>۵. مزایای آشنایی با فرهنگ را در ۳ مورد و ۶ سطر توضیح دهد؛</p> <p>۶. بیان نماید که هنجارهای فرهنگی به چند دسته تقسیم می‌شود و آنها را در ۵ سطر توضیح دهد؛</p> <p>۷. دو تقسیم بندی فرهنگ را نام برده و هر تقسیم بندی را در ۴ سطر توضیح دهد؛</p> <p>۸. حداقل شش خرده فرهنگ را نام برده و هر کدام را در یک سطر توضیح دهد؛</p>	دانش و درک	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی وایت‌برد	ویدئو پروژکتور و وایت‌برد	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم پریزاد، ارائه ترجمه آقای نعمتی، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)

شماره جلسه	نام مدرس	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطة اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطة	بارم بندی سوالات	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی
				۹. چهار مورد از مشخصات فرهنگ را نام برده و در ۵ سطر توضیح دهد؛ ۱۰. عواما موثر در تغییر فرهنگ را در ۳ سطر توضیح دهد.							
۲	دکتر صاحبی حق	۹۶/۷/۱۸	رابطه بین وضعیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگ	۱. در پنج سطر توضیح دهد که چگونه رابطه فرهنگ با متغیرهای اجتماعی و اقتصادی طولی است نه عرضی؛ ۲. خصوصیات اقتصاد با فرهنگ را در هفت بند و در ۱۴ سطر توضیح دهد؛ ۳. نقش فرهنگ آرمانی اسلام را در پیشرفت اقتصادی در ۶ سطر تشریح نماید.	دانش و درک تجزیه و تحلیل	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم محمودی، ارائه ترجمه خانم نصرتی و خانم محمدی، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)
۳	دکتر صاحبی حق	۹۶/۷/۱۸	شایستگی فرهنگی - حیطة ها، فرایند و موانع کسب آن	۱. شایستگی فرهنگی را در ۳ سطر توضیح دهد؛ ۲. مراحل کسب مقبولیت فرهنگی را از نظر اورلندی در سه سطر توضیح دهد؛ ۳. مراحل کسب مقبولیت فرهنگی کام پینها و باکوت را نام برده و در ده سطر توضیح دهد؛ ۴. حیطة های مقبولیت فرهنگی را در ۶ سطر توضیح دهد؛	دانش و درک	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم صادقی، ارائه ترجمه خانم محمودی، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)

شماره جلسه	نام مدرس	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	بارم بندی سوالات	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی
				۵. موانع کسب شایستگی فرهنگی را در ۵ سطر توضیح دهد.							
۴	دکتر صاحبی حق	۹۶/۷/۲۵	مفاهیم و اصطلاحات رایج در بحث های فرهنگی: رفتار برجسب زنی و کلیشه سازی، تبعیض، نژادپرستی و قوم پرستی، تحمیل فرهنگی، تضاد فرهنگی، شوک فرهنگی، تهاجم فرهنگی، دانش و مفاهیم بین فرهنگی، حبس فرهنگی، فرهنگ آموزی، کل گرایی، و ...	۱. هر کدام از اصطلاحات رایج در بحث های فرهنگی را در ۳ سطر توضیح دهد.	دانش و درک و تجزیه و تحلیل	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و وایت برد،	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم محمدی و خانم نصرتی، ارائه ترجمه خانم کریمی، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)
۵	دکتر صاحبی حق	۹۶/۷/۲۵	فرهنگ و رفتار سالم، آداب و روش های حفظ سلامت	۱. ارتباط بین فرهنگ و سبک زندگی سالم را در ده سطر توضیح داده و برای هر کدام یک مثال بزند؛ ۲. تنوع فرهنگی را تعریف نموده و موضوعات سلامتی - بیماری	دانش و درک	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی و وایت برد،	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم کریمی، ارائه ترجمه خانم علمی، شرکت	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)

شماره جلسه	نام مدرس	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطة اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطة	بارم بندی سوالات	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی
				را با ذکر مثالهایی از فرهنگ های مختلف در ده سطر بحث نماید.						فعال در کلاس و مشارکت در بحث	
۶	دکتر صاحبی حق	۹۶/۸/۲	فرهنگ پرستاری	۱. جنبه های مثبت فرهنگ پرستاری را نام برده و نقش آن را در ارتقاء خدمات پرستاری در بیست سطر تشریح نماید؛ ۲. جنبه های منفی فرهنگ پرستاری را نام برده و راههای مقابله با آن را در ۲۰ سطر تشریح نماید؛	دانش و درک و تجزیه و تحلیل	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم جوادی، ارائه ترجمه خانم صادقی، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)
۷	دکتر صاحبی حق	۹۶/۸/۹	جایگاه فرهنگی بیماری، تضادهای فرهنگی و بروز بیماری، تضادهای فرهنگی بین پرستار و بیمار.	۱. ارتباط بین فرهنگ و بیماری را در پنج سطر توضیح دهد؛ ۲. سه نمونه از تضادهای فرهنگی - اجتماعی را نام برده و تاثیر آن را بر سلامت تشریح نماید؛ ۳. تضادهای فرهنگی بین پرستار و بیمار و تاثیر آن بر مراقبتهای پرستاری را در ۵ سطر توضیح داده و راههای کاهش این تضادها را تحلیل نماید.	دانش و درک	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس خانم علمی، جوادی، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	آزمونهای تکوینی و تراکمی (مرحله ای و پایانی)
۸	دکتر صاحبی حق	۹۶/۸/۱۶	ارزیابی فرهنگی در پرستاری، مدل پرستاری فرهنگی لیلینگر	۱. مدل پرستاری فرهنگی لیلینگر را در بیست سطر تشریح نماید؛	دانش و درک و تجزیه و تحلیل	۱ نمره	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی	ویدئوپرو و ژکتور و وایت برد،	۹۰	حضور به موقع در کلاس، ارائه کنفرانس آقای نعمتی،	آزمونهای تکوینی و تراکمی

شماره جلسه	نام مدرس	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطة اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطة	بارم بندی سوالات	روش یاددهی یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی
				۲. ارزیابی فرهنگی بیمار را در پنج سطر توضیح دهد.						ارائه ترجمه خانم پریزاد، شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	(مرحله ای و پایانی)

شیوه ارزیابی دانشجو:

۱. کنفرانس دانشجویی ۳ نمره (محتوی خوب ۲ نمره، ارائه خوب ۱ نمره، اشکالات املائی و انشایی ۰/۵- نمره)

نکاتی در مورد تهیه اسلایدها:

- ✓ اسلایدها در زمینه روشن با فونت های تیره تهیه شود؛
  - ✓ عناوین با فونت B Titr 28 و مطالب داخل اسلاید با فونت B Kodak 28 نوشته شود،
  - ✓ حاشیه مطالب تراز شود؛
  - ✓ تا حد امکان از نمودار و تصویر نیز استفاده شود؛
  - ✓ از نوشتن کامل مطلب در اسلاید اجتناب شود، مطالب مهم نوشته شود و دانشجو به زبان خود آنها را توضیح دهد. از روخوانی اسلایدها اکیداً اجتناب شود؛
  - ✓ مطالب کامل کنفرانس با ذکر رفرانس هر پاراگراف جداگانه در یک فایل Word ارائه شود؛
  - ✓ حداقل ۲۵ درصد رفرانس های مورد استفاده باید انگلیسی باشد؛
  - ✓ از آوردن تکراری اسلایدهای همان جلسه یا جلسات قبل اجتناب شود. در صورت لزوم ضروری است بالای اسلاید به تکراری بودن آن اشاره شود و به هنگام ارائه از صرف وقت زیاد روی این دسته از اسلایدها اجتناب شود؛
  - ✓ مدت ارائه کنفرانس ها حداکثر یک ساعت خواهد بود برای رعایت این وقت توصیه می شود کنفرانس حداکثر در ۳۰ اسلاید تهیه شود و برای ارائه آنها حداکثر ۴۵ دقیقه وقت در نظر گرفته شود و ۱۵ دقیقه وقت برای پاسخگویی به سوالات دانشجویان خالی گذاشته شود؛
  - ✓ ضروری است دانشجو یک هفته قبل از زمان ارائه خود فایل پاورپوینت و ورد را به اینجانب ارائه نماید.
۲. ترجمه و ارائه بخشی از کتاب ۳ نمره. دانشجو علاوه بر ارائه فایل ورد ترجمه خود، خلاصه آن را برابر دستورالعمل فوق در فایل پاورپوینت تهیه نموده و حداکثر در ۲۵ دقیقه به دانشجویان ارائه نموده و در ۵ دقیقه آخر به سوالات و ایرادات بقیه دانشجویان پاسخگو خواهد بود. ضروری است دانشجو یک هفته قبل از زمان ارائه خود مطالب را از طریق ایمیل به اینجانب رسال نماید.

نکته بسیار مهم: از پذیرش فلش مموری معذوریم لذا ضروری است دانشجویان کلیه تکالیف خود را ایمیل نماید و در ارسال کلیه فایل‌های الکترونیکی ضروری است الگوی زیر را در نام گذاری فایل‌ها رعایت نماید:

نام گذاری فایل باید به زبان انگلیسی باشد و دارای ساختار زیر باشد:

Complete Date + Student name + Subject

مثال : 960704 Sahebi relation of culture and economic

چنانچه دانشجویان پاورپوینت‌های خود را تغییر داده و مجدد به اینجانب ارسال می‌نمایند ضروری است تاریخ ارسال جدید را روی نام فایل بنویسند؛ کلیه فایل‌هایی که خارج از این قاعده به اینجانب ارسال شود حذف گردیده و حکم عدم ارسال را خواهد داشت؛

ضروری است دانشجویان سابقه ایمیل کلیه فایل‌های ارسالی خود را تا ثبت نهایی نمره درس در برنامه سما روی اکانت خود حفظ نمایند.

۳. امتحان میان ترم در پایان کلاس‌ها: کلیه مطالب ارائه شده در کلاس ۸ نمره (سوالات این قسمت تشریحی خواهد بود)؛

۴. امتحان پایان ترم از کتاب درس جامعه‌شناسی پزشکی و بهداشت دکتر منوچهر محسنی ۶ نمره (سوالات این قسمت تستی خواهد بود).

منابع اصلی درس (معرفی شده از شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی):

1. Stanhope, M. and J. Lancaster (2004). Community & public health nursing, Mosby St Louis^ eMissouri Missouri.
2. Allender, J. A. and B. W. Spradley (2005). Community health nursing: Promoting and protecting the public's health, Lippincott Williams & Wilkins.

۳. جامعه‌شناسی پزشکی : منوچهر محسنی، آخرین چاپ

۴. کتب ، مجلات پژوهشی و سایت‌های تخصصی و معتبر دیگر در این زمینه

سایر منابع:

1. Edmunds, K. Working with culture in community health nursing practice: Maintaining the status quo? 4th Annual conference of community health nurses of Canada, June 2010.
2. Office of minority health of U.S. department of health and human services. Teaching cultural competence in health care: a review of current concepts, policies and practices, March 2002.
3. Ali hyder, A.&Richard h. Morrow. Chapter 2: Culture, behavior, and health
4. Department of health and human servicesU.S. public health service.Mental health: culture, race, and ethnicity :a supplement to mental health: a report of the surgeon general. 2001.
5. UN system task team on the post-2015 UN development agenda.Culture: a driver and an enablerof sustainable development. 2012.

6. Kreuter Matthew W. and Stephanie M. McClure. The role of culture in health communication. *Annu. Rev. Public Health* 2004. 25:439–55.
7. United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO). The power of culture for development.
8. Fancher, Robert t. *Cultures of healing: correcting the image of American mental health care*. New York, freeman and company, 1995.
9. Floyd , Raymond c.a culture of rapid improvement: creating and sustaining and engaged workforce. London: CRC press , 2008
10. Kittler , Pamela goyand & Kathryn p. sucher. *Food and culture .Australia wad sword Thom son learning , 2001*
11. W. M. kelman, Michael. *Culture and health*. San Francisco: Jossey -bass a Whiley imprint ,2009
12. Wash , pavid b, JoAnne reif Snyder, Raymond j.fabius , Valerie p.pracilio *Population health : Creating a culture of wellness*. USA:jones & Bartlett, 2011